

Fruentimmer;

Vår Resa härifrån blifver till Malaga, & Torre Vieja för att Lasta Salt, samt hit i nästa vår. Jag tviflar mycket på min Hälsas bestånd denna ruskiga och kalla årstiden. Doctorn sade i går att brunskur vore det enda möjliga, att häfva denna sjukdom (Gicten) som är, du blir aldrig qvitt den. Jag har för öfrigt ingenting af vigt att tillägga. När Du skrifer till Annu så hälsa Henne. (***) Pappa har jag skrifer. Hälsa äfven å orten varande Vä(nner) och var själf Hälsad af Wilhelm, och mig, som alltid är Din Egen tillgifne Broder. Lef väl, önskar Hjärtligast samme Broder —

August

10

144 NÅGRA EN STUDENTS FÖRHÅLLANDEN VID UNIVERSITETET 3.XI 1833

FLS

Jag torde kanske, äfven i afseende å det ämne jag valt, föga motsvara mitt erhållna updrag. Man hade kanske väntat att ämnet vore rent vettenskapligt. Men dels i känsla af min oförmåga dertill, dels uppmanad af afsigten med denna dagens sammankomst, kanske äfven ledd af tidens, äfven i det minsta verkande anda, har jag, om också med fara af att omsäga det redan sagda, valt en teckning af Några det Akademiska livvets sidor, med särskildt fästadt afseende på Nations indelningens betydelse.

20

Solen lutar redan till nedgången öfver den tid, som, byggande Samhällets och medborgerliga frihetens bestånd på hvarannan inskränkande öfverenskommelser, fåfängt sökte det mål den drifven af en vild yra, redan vid början af sin bana försatt utom dennes gränсор. Man ansåg sig väl eftersträva att, genom menskliga förmågans möjligast fria utveckling, med möjligaste hastighet hinna mensklighetens stora mål, men man hade redan förnekat att detta funnes, då man förkastade dess enda möjliga grundval — tron på Religionens och historiens sanning och människjans högre sedliga natur, den yttre och inre uppenbarelsen. Snart förvexlades medel och ändamål, och man sökte att, genom ett för Individen utvidgad inflytande på Samhällsformernas ordnande och Statsstyrelsens gång, realisera hvad man kallade frihet, och småningom vande sig att anse för höjden af mensklig fullkomlighet. Eller kan väl, då, ett halft sekel bortåt, morgondagen icke mera finner några spår af gårdagens skapelser, detta famlande anses endast för menskliga svaghetens misstag om medlen? Nödgas man icke häldre till den förmodan att ant(ingen) målet för sträfvet är förgätit för egennyttans närmare liggande beräkningar, eller undanskynt af fördomarnas villande dimmor?

30

40

Åtminstone ser man af den ringa aktning för allt Historiskt, som be-tecknar den nyss förflutna tiden huru outhärdligt och obestämdt dess föreställning om sitt mål den varit, och är det att anse att endast för ett prof på Försynens visa styrelse, som gjort all ytterlighet till dess eget correctif, att, på denna samma ohistoriska tid, en Skola i Vitterheten uppstigit som kallar sig den Historiska. Vi hafva sett icke allenast alla forntidens Institutioner nedtrampade, utan äfven, en naturlig följd af det förra, ifriga bemödanden att nedsätta deras Stiftares minne, med ett ömkande löje öfver deras enfaldiga belåtenhet och liknöjdhet || Eller äger väl det moderna Frankrikes, Representanten af nyss nämnda riktning, någon annan historie än den moderna. Se vi icke öfveralt verkningar af denna egenkära anda. Ingen vill i vår tid egna sig åt en underordnad verksamhet,

50

hellre lefver man overksam, ursäktande sin tröghet med omöjligheten att uträtta något af värde, något eclatente, t. ex. en Auto da Fe på lemningar af forntida vishet, hvars lågor kunde belysa världen och den herostratus som fört facklan. Ingen tänker på en sådd, hvars framgång lemnas i försynens hand. Allt skall uprifvas och det nya updrifvas med fart i nymodiga ugnar och drifhus. Ingen tänker hvarken i materiellt eller andeligt afseende på byggnadens varaktighet. Hvarje Bonde för redan i munnen sitt »Nog håller det min tid», Ja vi hafva nyligen sett Statsskuldssystemet på fullt alfvar prisadt såsom höjden af rättvisa, emedan nutiden sålunda icke belastas med onödiga omkostnader till efterkommandes / fromma / fördel /. Man kan ju med allt skäl förbise hvad våra förfäder gjort för oss. Vi behöfva ju icke deras gåfvor, vi bortkasta dem sjelfvilligt — sjelfva vår bildning är ju vårt eget, de sidsta decenniernas verk. Om denna tid säger Steffens: »Sie hat zwey Extreme erzeugt, gleichsam der Auswurf ihres thörichten blossen irdischen Treibens. Das lose Thun u(nde) Treiben aus dem irreligiös gewordenen Protestantismus entstanden, der wie gegen d(en) Glauben, so gegen alle Vergangenheit protestirt, und aus schwankenden Begriffen Alles aufbauen will u(nde) das Geld.» Bland de inrättningar, dem man fordom ansåg för nödvändiga för Samhällets bestånd, voro Ståndsinnrättningen och Corporationer. Förnuftet insåg och erfarenheten hade bekräftat att, genom individens omedelbara deltagande i Samhällets styrelse Egoismen lemnats ett allt för stort och till sjelfsvåld inbjudande spelrum, att dels såsom egennyttas, dels såsom sjelfkloshet och, missförstådd nitälskan söka efter eget behag ombilda och modellera eller helt och hållet förkasta det bestående. Menniskjan, i s(yn)nerhet den till sina själsförmögenheter bättre lottade, drifves till att både för sig utvidga sin verkningskrets, och i sammanhang dermed, att för sig eller andra bereda ett förbättradt läge, lyckligare förhållanden. Olika anlag och olika behof hafva ledt denna verksamhet på olika vägar. Den collision som emellan dessa ofta uppkommer, gör det naturligt att hvar och en, hos dem, som med honom hafva samma Intressen, lika behofver, söker skydd mot ett främmande Intresses inkräkningar, och bistånd uti att främja sitt eget. Härigenom försätter han sig, i anseende till sina egna planer, i ett beroende lika gagneligt för Staten, som för honom sjelf. Dessa, För Staten, emedan derigenom individens fordringar och anspråk till en viss grad tyglas, och sålunda dessa med mindre fara för det hela kunna uppträda, samt jemkning emellan olika Intressen lättare kan åstadkommas. För Individen, emedan han, genom Corporationens och Ståndets medverkan, lättare ser hvarje billigt anspråk erkändt. För begge, emedan Individen endast sålunda uppfostras till sann medborgerlig dygd, till insigt af att dess väl endast i öfverenstämmelsen med det helas har sin sanning, och emedan man sålunda befrias från det, lika vidriga, som förstörande skådespelet af en naket uppträdande Egoisms djerfva och ofösynta tillgrepp.

Att Universiteterna i ett land böra bilda, och i sjelfva verket utgöra //ett sådant slutet helt, en Corporation, eller såsom det af de nyare kallas ett allmänt stånd, torde icke nekas, // om man icke förnekar det gemensamma i medlemmarnes Intressen och sträfanden. Det kunde väl synas, som skulle i dessa hänseenden någon skillnad böra, göras mellan Lärare och Lärjungar i s(yn)nerhet som för de sednare förhållandet till Universitetet enast är förbigående. Men då härvid beror ej på individernas identitet, utan på den hos dem fortlefvande andan, hvars fortgång icke störes af de förras omvexling, och då denna så väl hos Lärare i förhållande t(ill) Universitetet, som Lärjungar //för den tid de tillhöra detsamma, // är riktad åt samma håll, nemk(ige)n på egen andelig förkofran såsom vilkor för

all gagnelighet, så måste äfven deras Intressen och fördelar vara desamma. Ja förhållandet till Universitetet medför, för dess allmännare natur, t. o. m. en förbindelse att fortvara äfven efter inträdet i andra samhällsförhållanden. Ty hvar och en borde åtminstone derstädes komma till öfvertygelse om att stigande uplysning utgör ett nödvändigt vilkor för allt stigande i samhället. Det var derföre i sanning icke obetänkt, som det i Studenteden fordom hette: »Promitto quoque nel promoturum commodo Universitatis, ad quemcunque statum pervenero!»

Alla bemödanden inom en Corporation böra riktas uppå lifvandet och upprätthållandet af med dess ändamål och intressen harmonierande esprit de Corps. Vi höra också, derföre, vid bedömandet af ett sådant samfund, frågan vända sig kring dess anda dennas större eller mindre redbarhet. En sådan är för ett Universitets bestånd så mycket mer erforderlig, som här, mindre än i andra Corporationer, egennyttan och materiell fördel är driffjädern, så dessas totala frånvaro anses icke utan skäl för det största bevis på god anda. Den är erforderlig icke mindre för den sedliga, än för den vetenskapliga bildningens, deraf helt och hållet beroende framgång, och tarfvar så mycket mer i anseende till det ständiga ombytet af personal. Eller hvari består väl den bildning man vid Universitetet söker vinna. Elementerne tillhöra Skolan, Vettenskapens adytum, liksom sedlig höjd äro frukten af ett helt människolifs ansträngningar, och först döden den tentamen hvari framstegen bedömmas. Intet af detta kan således utgöra, hvad man menar med Akademisk bildning. Nej! den består just i delaktighet af den sanna, Akademiska andan. Att hafva fattat sin tids riktning, hvaraf Universitetet framför andra inrättningar i Staten kan och bör vara ett uttryck, att hafva blifvit indragen i dess sträfvan, att erkänna dessas sammanhang med och beroende af alla tider och skiftens *sanna* ||att i ädel harm öfver den egoism, hvars tillvaro i lifvet man först vid denna period börjar ana, hafva aflägsnadt hvarje egennyttans beräkning,|| och lifvad af Ungdomlig Enthusiasm, hafva helgat sitt lif, sin förmåga åt mensklighetens stora sak, framföralt åt dess närmaste Representant Fäderneslandet,; allt detta är den sanna vinst man af sina Akademiska år kan skörda. Man säger det är fåfängt, snart löper blodet lugnare, snart tilldraga lifvets omsorger det öppna sinnet, och egen ringa förmåga och massan af verdens ondska skall trötta den hand, som höjes till strid. Ve att så är, att ungdomssinnet så snart förgår, att den ädla ifvern så snart svalnar, att egennyttans och behofvernas syndafloed i Ynglingens barm mäktar qväfva Eliæ-elden, som hans troende / ande / hjerta / från himmelen nedkallat!, Men många äro kallade och få utvalde. Kanske skola de finnas, hos hvilka den heliga elden fortlefver, hvilka i sina gerningar uppenbara dess högre ursprung och den glans som jordlifvets och passionens töcken ty värr ofta / (förd)unklar / fördöljer /, hvilkas lyckade bemödanden för menskligheten vittna att den icke förgäfves tändes, och hvilka i dett bifall de vinna, de välsignelser de skörda ||äfven hos andra|| framkalla den under askan lågande glöd, och förmå tåren i den slöa och utlevade verldsmannens öga och det i hans pulsar vaknade lifvet att bekänna, de äfven han en gång värmts af den lifvande gnistan.

Det vore fåfängt att orda något om den vikt, Lärare-personalen äger för nåendet af detta den Akademiska bildningens ändamål: om det ansvarsfulla i deras kall: om den sjelfuppofring det kräfver, om den grundlighet, som är, om icke den första, likväl bland dess viktigaste fordringar. Ty hvad skall väl hos Lärjungen väcka nit för det sanna och rättas seger, om det icke vaknar vid Lärarens röst, om icke denne i hans själ, ingjuter den varma ifver, det lefvande kunskapsbegär, utan hvilket ingen kunskap vinnas kan, och leder honom till den sans och sanningskärlek samt den

klara sammanbindande öfversigt i och sjelfuppfattning, utan hvilken allt menskligt vetande är af intet värde: om han icke i Lärarens oegennyttiga sjelfförsakelse, finner en föresyn och uppmuntran, att sjelf med kufvande af hvarje rörelse af egenkärlek och egennyttia, beträda mödornas och uppofringens bana. Det fordras ringa besinning för att finna det svåra i Lärarens ställning, den höga ståndpunkt af bildning hans embete, endast jemnförligt med sjelasörjarens, erfordrar. Vore icke ungdomens lätt rörda sinne, dess lätt vundna kärlek hans frivilliga bundsförvanter, så skulle ännu ingen hafva prisats för det Goda han som Universitets lärare åstadkommit.

10

Detta leder oss till ett för sakens framgången outhärligt moment, nemligen) lärjungarnes ifriga medverkan. Den kan huvudsakligen yttra sig i 3:ne särskilda former, kärlek och förtroende till Lärarene, directa åtgärder till underhållande och befordrande af 2:o vettenskaplig, och 3:o sedlig förkofran. Det förstnämnda, förtroende för Lärarene, kan redan i anseende till den ålder, då man vistas vid Universitetet, icke uteblifva. Det är en ringa ting att i ungdomens sinne väcka känslor af personlig tillgifvenhet och kärlek. ||Mannen bedömmar mera uteslutande förmågan, Ynglingen ser endast till den goda viljan, emedan han sjelf icke äger något annat än denna. || Sjelf fri från all egennyttig beräkning, är det enda han fordrar, är, att hos Läraren finna ett odeladt Intresse för sanning och rätt, eller närmare bestämdt för sin vettenskap och Univesitetets bästa. Redan vid lägre undervisningsverk yttrar sig denna oafvisliga fordran på sann ifver och oegennyttia hos Läraren. Hvarje hyckladt nit, hvarje beräknadt försök att köpa ungdomens välvilja, medför likasom fikandet efter egen vinning, förlusten af dess kärlek och aktning. Men ty värr äro samma orsaker, som göra ungdomens tillgifvenhet så lätt att vinna, äfven orsak till att denna så lätt kan förloras. Den främmande nyss väckta kraften i Ynglingens själ, hans obestämda riktninglösa verksamhetsbegär, låter honom öfverallt önska kraftiga och övergripande åtgärder. Han tillfredställes ofta icke af mannens mera lugna och beräknande handlings-sätt. Det är derföre nödigt att han upplyses om dess ändamål och öfvertygas om vigten af de omständigheter, hvilka gjort ett försigtigare förfarande nödigt, och att hans häftiga sinne tidt och ofta hänvises på dess framtida frukter och påminnes om, att det goda icke är ett verk af ögonblicket utan af seklers bemödanden. Detta påminner om en vid ungdomens ledning viktig omständighet. Det väckta sträfvandet, den goda viljan, och medvetenheten af att utgöra sitt fäderneslands förhoppning, att vara kallad till de viktigaste befattningar i samhället, låter ynglingen kräfvat ett visst erkännande af sin snara mognad och emancipation, en viss aktning för sin person, och i s(ynner)het för sig och sina jemlikar såsom Corps. Det är lätt att till och med förlöjligen denna fordran, dessa prentioner; men ett derå icke fästadt afseende skall snart straffa sig sjelft; dessutom kan det icke nekas att motsattsen häraf är ett verksamt, ja nödvändigt medel att hos ynglingen väcka aktning för sig sjelf, och att denna är mer än halfva vägen till vinnande af andras. Det sätt hvarpå discentes vid Universitetet kunna inverka på upprätthållandet af vetenskaplig anda och kunskapsbegär är förnämligast umgänge sinsemellan. Detta är grunden till de öfliga disputationsmötena. Men äfven ett umgänge utan all bestämd riktning, leder till disputationer, lika mycket i hvad ämne, som hälsdt. Man ledes småningom till mensklighetens högsta problem, känslan af bristande kunskap till deras utredande skall snart väckas, och jemte den hågen att ersätta bristande. Strider ||mellan anhängare af skilda Faculteters, mellan dyrkare af skilda vettenskaper och|| mellan olika Skolor i vettenskap och konst återkomma här i smått. Strid

20

30

40

50

är lif och progress. Dess fortgång fordrar nya, ressourcer och den stridande måste sjelf kunna handtera sitt vapen. Sålunda befordras småningom sjelfverksamhet, åtminstone egen Reproduction och Assimilation af de själa / spis / näring / man varit i tillfälle att erhålla. Sålunda vänjes man småningom att in concreto tillämpa de kunskaper man samlat. ||Härtill komma försök att bedömma Lärarens framställning; och olika utslag deröfver Den hos Lärjungen väckta sjelfverksamheten stegrar hans anspråk i afseende på Läraren, och blir för denne en fortfarande väckelse och uppmuntran. Endast en sådan inbördes vaxelverkan kan framkalla ett lefnadsfriskt, fruktbärande förhållande dem emellan — || och endast sålunda väckes det rena nit den sanningskärlek, som består under alla lifvets skiften, icke endast som en tillflykt unnan dess stormar, utan hufvudsakligen, såsom konsten att bekämpa dem och framgå på den bana man utstakat. //N. B. Samquämet's art//

10

Det är här Nations indelningen får sin betydelse. Det är lätt att inse dess historiska upprinnelse. Vid de första universitet i Europa utgjorde, hos en ifrån alla dess länder sammanströmmande ungdom, olikheten i språk och seder ett vehikelför en sådan inrättning. Dels såsom en härmning härutaf, dels af den naturliga orsak att de, som från barndomen lefvat tillsammans och njutit gemensam undervisning, skulle närmare sluta sig till hvarandra, torde i Sverge och, i följd deraf, hos oss, de särskildta Nationerna hafva uppstådt. Jag skall i det följande försöka lemna några drag till, hvad jag anser för deras enda förnuftiga betydelse, och hvad som enligt min tanke redan ursprungligen ehuru omedvetet legat till grund för dessa inrättningar. Jag utlofvar, i fall mig tillfälle gifves att derom vinna upplysning, att framdeles lemna bidrag till deras historia vid vårt Universitet, för att derigenom gifva en ehuru ringa ersättning för det Resonnement, hvarmed jag nu kanske pröfvar Sällskapet's tålmod. Att endast anse dem såsom compagnier, tillkomna i och för Regementets större rörlighet och ett lättare meddelande af Commandot, eller såsom det i Statuterna heter »i afseende å tillsynen öfver Studerandenas sedliga förhållande» hvarföre det också tillkommer Consistorium »att förordna om deras antal och inre styrelse» vore i sanning att nedsätta Universitetet till en skola, hvarest ferlan skulle utgöra det moverande elementet. All positiv lag äger bindande kraft i afseende på handlingen; men för öfvertygelsen är den af ingen betydelse; redan anspråket derpå vore en ursinnighet, en fordran af det omöjliga. Jag tvekar derföre icke att förkasta principen för Nations inrättningarne, sådan den i våra Statuter blifvit enoncerad, såsom direct stridande mot andan af sjeffva Universitetets inrättning.

20

30

All uppfostran är el(ke)r åtminstone borde vara en utveckling af menniskjans inneboende anlag, hennes utveckling till frihet, till sjelfständig person. Det är väl ett för denna utveckling nödvändigt moment, att hon lär sig känna sitt beroende, sitt intet, såsom en från det allmänna afsöndrad Subjectivität. Men likaså nödigt är, om hon någonsin skall komma till sjelfständighet, att hon vänjes att öfverflytta denna nödvändighetens uppenbarelse från familjen ||och skolan på Samhället||, att densamma från att vara en blind, friheten motsatt nödvändighet, småningom göres till inseedd, den sanna friheten förmedlande. Eller kan väl af den i Samhället inträdande medborgaren väntas Intresse för upprätthållandet af ett tillstånd, som ända dertills gjort sig för honom känt endast såsom ett band på hans mest naturliga böjelser, som fordrat arbete vakor och uppofringar, för ett ändamål, som han aldrig lärt sig inse. Kan af den, som sjelf icke känner någon annan lag än öfvermaktens, väntas aktning för andras frihet och rättigheter. I st. f. öfvertygelse och upplysning har han blifvit hänvisad till borgerliga lagens för honom oförklarliga anspråk med dess fasa-

40

50

väckande attirail af galgar och spön, och till de bayonetter som bevara dess upprätthållande skall han väl se annan utväg till befrielse, än att omstörta det bestående, eller att genom ödmjukt kryp fördöljande, det hat som han dertill hyser, hinna en punkt, hvarest han tror sig kunna förtrycka utan att förtryckas. Väl den! hvilken moderskärlekens ömma omvårdnad lättat lydnadens svåra pligt, eller i Fadershertats alfvarliga vänskap på en sednare tid derföre funnit ersättning; men den, som från barndomen njutit en främmandes eller Statens kalla omvårdnad, för honom skall redan i glädjens glädjetoma ålder, minnet erbjuda få hviloplatser, i den öcken han genomtråkat, få grönskande oaser med en uppfriskande källa för hans af pligternes tyngd nedtryckta lemmar.

10 Kärleken ||såsom både öfverseende och belönande|| är Familjens element. Den ingår väl också till en viss grad i den första undervisningen, men här uppträder redan en fordran på Individens hela personlighet, på hans bestämda subordinerande under det allmänna, utan annan ersättning än strafflöshet, och tidigare befrielse från oket. Skall nu äfven detta hopp gäckas, och den förmenta befrielsen endast blir ett ombyte af herrskare. Eller bör det icke vid Universitetet om någonsin realiseras. Bör icke här ynglingen ledas till den sjelfmedvetna, fattande frihet, som innebär den ersättning den försoning han hittills eftertraktat. Här bör han känna sig befriad från den endast passiva lydnadens band. Också bevisar ju dagligen de otillfredställande Resultaterne af den minutiösa kontroll äfven hos oss genom Examina, Lectionssedlar o. s. v. utöfvas, äfvensom flera av våra på Några år föråldrade och glömda Statuter huru litet positiflag ||härutinnan ensamt|| formar. Måtte ingen så förstå detta, som borde den Akademiska friheten vara godtyckets och sjelfvåldets Jag yrkar endast att den sanna friheten, såsom förmåga att fritt skicka sig i Lagens fordringar, ||och hvars begrepp det är Universitets bildningens sak att utveckla — || icke framkallas om lagstadganden från Statens eller Univer-

20

30

sitetets styrelsens sida, utan genom Lärarenes undervisning och exempel samt Lärjungarne, så mycket möjligt, lemnadt tillfälle till egen lagstiftning. Der sann Akademisk anda finnes är denna tillräcklig till förekommande af godtyckets utsväfningar. Det är af det föregående klart huru denna af Lärarene kan lifvas. Nem(ige)n I egenskap af Lärare ||både inom och utom Lärosalarne|| genom att ingifva håg för vettenskaplig forskning, och i egenskap af medborgare i Samhället, genom eget exempel. Hvarje annan utväg är stridande mot ändamålet och ur stånd att ersätta hvad häruti brister.

Allt det öfriga måste bero på Lärjungarne sjelfva. Jag nämnde med afseende å deras medverkan till upprätthållandet af den vettenskapliga andan, ett oftare *umgänge* med hvarandra såsom ett viktigt, befodringsmedel. Detta inbördes umgänge är af så mycket större vigt i de förhållanden vi befinna oss. Universitetets förläggande till landets hufvudstad, har, jemte de fördelar det medfört, bland andra olägenheter förorsakat en rubbning umgänget Corpsens medlemmar emellan. ||De närmare|| Orsakerne må vara hvilka som häldst; men det är i sanning fara värdt, att Studenten för tidigt afvändes från Lärosalarne till de förnämas förmak och Embetsmanna banans yttre företräden. Att åter ett närmare umgänge inom Corpsen lättare skulle åstadkommas mellan andra dess medlemmar, än dem som genom barndomsvänskap och ofta genom slägt-

40

50

skapsband, gemensamma minnen från skolan o. s. v. äro förenade mäktar jag icke inse. Ej heller att meddelanden i vettenskapliga ämnen lättare skulle ske mellan andra än mellan dem, som redan länge känt hvarandras förmåga, och genom intet förnämt *hm!* tankstreck eller utropstecken! för hvarannan nödgas dölja sin svaghet, eller genom stillatigande affec-

tera öfvervägande visdom. Jag tvekar derföre icke att anse *Nations inrättningen befordra ett närmare samband inom Corpsen*. Vidare se vi inom nationerne pecuniära företag dels till Bibliothekers inrättande, dels till medellösare kamraters understöd, hvarigenom studiernas fortgång befordras. ||T(ö)ll(ä)gg|| Både härigenom och genom lättadt umgänge deras medlemmar emellan, gagnar Nations indelningen, *såsom inom Corpsen upprätthållande vetenskapligt anda.*, Vid fråga om sedlighetens befrämjande borde enligt min åsigt Nationerne sjelfva utgöra allt. Sker förbrytelse stridande mot borgerlig Lag må då myndighet, som vederbör, skrida emellan. Jag vill icke nämna om det vore önskligt, att Studenten äfven härutinnan ägde sitt eget forum. Frågan är Europeisk, och det factiska strider mot en sådan önskan. Men till befordrande af flit i Studier, och icke endast laglikmätighet utan sedlighet i uppförande, dertill är hvarje yttre band, hvarje police åtgärd från Statsmakten icke allenast otillräcklig, utan rent af motverkande sitt ändamål. Steffens säger i afseende härå: »Ett lätt, fritt och naift, ja till en viss grad lättsinnigt spel med bestående i och för sig sjelf oväsenteliga former icke allenast anstår den föga beräknande ungdomen på en tid, då den endast söker tillfredställa sin egen andliga naturs fordringar, det är äfven nödvändigt och i högsta grad önskansvärdt, emedan det ||åtminstone hos ädlare naturer — || grundlägger ett fast, öfver det blotta närvarande uphöjdt tänkesätt, en sann inre frihet; härförutan skulle den bildande kraften duka under för den motbudande, förlamande yttre omgifvelsen, i det ögonblick den bör visa sig verksammast; och derföre är den Akademiska friheten så vigtig, endast, den icke urartar i lagstridiga handlingar. Men anspråket på en sådan frihet beror derpå, att det ungdomliga sinnet är helt och hållet genomträngdt af det högsta och heligaste, af sanningens och den andeliga naturens högsta fordringar. Då är intet tvifvel att ju icke ett sådant sträfvannde, också skall på ett betydelsefult sätt utbilda det yttre lifvet. Ty just detta intet beräknande anspråklösa väsende, ännu icke delaktigt i Statens skuldbelastade förhållanden, närdt af det för Menskligheten högsta och heligaste, skulle gifva lefnadssättet en skönhet och ett behag, hvarur den inre sanningen skulle framskimra, såsom ur rikt begåfvade barns omedvetna yttringar. »Nu förkunna det råa lefnadssätt, de osmakliga sällskapslag, de betydelselösa sånger, de löjliga, motbudande former, som den studerande ungdomen bland sig fördrager, helt naivt och öppet hvad man så gerna önskade dölja. Kan och bör man genom yttre medel, genom befallningar och stadganden gifva detta lefnadssätt en bättre riktning? Ingalunda. Hvarje inblandning, / allt tillgjordt / hvarje yttre, / icke af sig sjelf utveckladt skulle i roten såra den studerande ungdomens väsende. Till och med i sin nuvarande vanskapliga form bär det / inom sig / fröet / till andelig frihet och möjligheten af en framtida ljusare och sannare utveckling.»

Det är derföre nödigt att med undantag af förr omtallda väg att verka på Studentens öfvertygelse, och på närandet af sann Akademisk anda, Lärarene borde öfverlämna dess upprätthållande åt Corpsen sjelf. Samma orsaker, som, enligt hvad yttradt blifvit, gör fördelningen i Nationer så lämplig till befordr(an) af vetenskaplighet, tyckas äfven i afseende å sedlighetens vård vara af stor betydelse. Samma innerligare förhållanden Nationens medlemmar emellan gör det lätt att indraga den nyssblefne Studenten i det allmänna sträfvandet, att på honom inympa den *Esprit*, som inom Corpsen är den rådande. Omedvetet skall han ledas till det handlingssätt han ser sina kamrater iakttaga, öfvertygelsen om dess äkthet skall sjelfmant infinna sig och pligten öfvergå till vana till böjelse. Äfven om ungdoms obetänksamhet skulle hänföra honom till handlingar

10

20

30

40

50

stridande emot hvad Rätt är, skall han häldre mottaga varning af vänner och bekanta, och erkännandet af sitt subordinerande under den lag han sjelf godkänt, skall nedtysta hvarje egenviljans intalan. Må också vara att den rådande andan har sina skefva sidor, att i afseende derå mycket återstår att önska, alltid skall den dock stå utöfver den / positiva / borgerliga / Lagens fordringar, och denna skall af den förra göras umbärlig och öfverflödig. Hvad som deremot brytes är alltid en följd af ögonblickets obetänksamhet och uppbrusning. Må man blott icke förledd af otidig förbättringsifver, söka genom maktspråk inverka på Ungdomens sinnen, och sålunda betaga densamma möjligheten af ett på egen verksamhet beroende framskridande. Derigenom hindras / Studenten / Individen / att betrakta sig såsom medlem af en Corporation, uti hvilken han finner sina rättigheter betryggade, sin personlighet respecerad, och derigenom förhindras hans uppfostran för samhället. Med glädje se vi denna afdelningarnes egen lagstiftning av våra fäder erkänd genom det Inspectorerne tillagda Veto, jemte Nationernes rättighet att deröfver anföra klagomål. Det är nödigt att medel finnas för att hindra en missledd andas utsväfningar, men må äfven här ett mindre ondt få gälla, för det öfvervägande goda af en fri och själfständig utveckling. Det onda medför alltid sitt eget correctif, och fröet till tillintetgörelse. Det är med stöd af allt detta jag anser *Nationsinrättningarne tjena till Sedlighetens befrämjande. //?//*, //Deras betydelse vore derföre, ehuru ofullständigt densamma af mig kunnat utvecklas, att befrämja upnåendet af Univers(itete)s ändamål, vetenskaplig bildning och sedlighet.// Jag har af fruktan, att göra min i alla fall löst sammanhållna framställning, än mera diffus, tills nu uppskjutit att vidröra 2:ne omständigheter. — Man kan nemligen mot det anförda invända, att en fördelning af den Studerande ungdomen, efter Vettenskaperne vore ändamålsenligare. Jag svarar — en sådan skall alltid sjelfmant uppkomma så snart en rikare begåfvad Lärare uppträder. Må den fortgå i bredd med Nations-indelningen; men i synnerhet i afs(eende) å Sedlighetens befrämjande saknar den för många af den sednares företräden, för att kunna uttränga densamma. Det andra är den anmärkning som ovillkorligen påtränger sig, att det anförda borde gälla hela Corpsen icke de särskilda Nationerne. Jag medger i allom dess riktighet och anser ett sådant samband mellan hela Corpsen, såsom högst önskvärdt. Man kan också med någon modification och utsträckning säga om hela Corpsen det samma, som blifvit sagdt om de skilda Nationerne. Men jag anser mångfalldiga omständigheter för det närvarande förbjuda möjligheten häraf. Deribland i första rummet nu bestående stadganden. Endast till en del låter det realisera sig genom ett nära samband Nationerne emellan. Man har derföre redan förut ibland oss yrkat nödvändigheten af att ||med Consistorii tillåtelse|| genom utsedda ombud dem emellan bibehålla en ständig Communication. Jag tillstyrker detta af allt hjerta.

Just denna fordran af en nära förening mellan hela Corpsen, är till en stor del orsaken till den mindre glädje, hvarmed Consistorii Beslut, att förvandla 2:ne Nationer till fyra blifvit mottaget. Huruvida det varit ändamålsenligare att icke utan sakägarenes hörande härutinnan besluta, lemna jag derhän, oss tillhör att lyda. Men jag tröstar mig dermed att denna splittring skall upphäfva sig sjelf, och förening hela Corpsens medlemmar emellan åstadkommas. Oss tillhör derföre också att härpå arbeta, utan att låta oss afskräckas af några endast skenbara omöjligheter.

Misstag äro mensklighetens gemensamma lott! Hvad jag yttrat är öfvertygelse; men utan anspråk. Saken är af för omfattande halt, för att af mig vänta dess fullständiga utredning. Men ungdomen är förhoppningarnes

tid, den tid, då anden, Gudomens ande och afbild hos människjan manifesterar sig, en tid som afgör för hela lifvet, för döden. Lätt, alltför lätt, släckes den himlaburna gnistan, och är föspildt. Den yttre omgifvelsen, med sina näringsomsorger, sin lockande sinlighet är redan nog, och ve den människja som, // mot den till de / <öändliga / öändligheten / sökande sträfvande lågan, som värmer ynglingens bröst.// med dem ingår det skändande förbundet. Men åter, snart slutas lifvets bana, snart affaller dess blomma, Ungdomstiden, och ve den som låtit sinnlighetens gift afskåra dess kalk, och i sitt frö döda den väntande frukten.

10

145 A. C. SNELLMAN — J. V. SNELLMAN 16.XI 1833
HUB, JVS handskriftssamling

Frantzila Prestegord d. 16:de no:ber 1833

Älskade Janne!!!

flere månader äro vel förflutne sedan jag Skrifvit till Dig. Jag måste tillskrifva mig Sjelfv denna försumlighet och bedja Dig om förlåtelse, men Ordsaken har varit att jag venttat underrettelser hemma ifrån Emedan jag vet huru tröga di äro att skrifva (till oss) så att jag helst får sega dig något därifrån Doch först: En hjertlig Tackseigelse för D(it) kärkomna brev samt Boken- och Karttan Jag Skall ej försumma at läsa i den Emedan Jag finner den vara bode nyttig, och Tillika, Jntresant. det fängnar mig dock mest att Gud åter hjelft Dig till helsan och måtte den nu förblifva varaktigare, Ehuru man ej får vara seker, ty den Starckaste kan lika fort (här) gifva vika för, Försynen som en Swagare. lika som Victor Stromberg han tycktes vel vara frisck och rask, men huru Svag och et jnttet är ej Mennisian för et Högre Wäsende. du har vel hört af Henrik Pionius att äfven Vår Mamma och Albert legat dåliga i Rödsoten. dock har försynen åter hvarit nådig och hjelft Dem till helsan. Gud vet best huru den Stackars Albert årkar Jjenomgå alla Sjukdomar. Mamma var god ock fegnade mig med några rader och däri berättade hon dessa nyheter för mig. hon venttade äfven då vår Goda Far, hem, och förmodeligen är han nu hemma hos Dem. Söta janne när kommer Du till Frantzila Skrifv till mig och seg när du tror dig komma så vore det roligere at få ventta Dig. Du kommer vel Pulckjla vägen Jag Skulle önska få komma hem å Jula, dock som det best Passar för Dig.

20

30

Faster får nu Snickar Snellmans Doter till sig i år ty hon kommer ej till retta utan att hafva någon som hon kan betro öfveralt. både faster och Farbror äro mycket dåliga till helsan Jag tror knapt att Faster mera är långlifvad hostan martterar henne så Grymt ibland, så att Jag tror dett är en tårande lungdot Ehuru det drar lengre ut, med henne som är gammal Jag har nu varit några dagar här hos Faster Snellman. Emedan jag ämnat mig hela hösten och nu, ner Greta Snellman kom till Ållila så har jag god tid. Farbror Snellman är i Uleåborg för nerverande och magister Wilander är ensam hemma. Jnttet vet jag nu nogot vidare nyheter här är så tårt om sådana i frantzila. har du ej hört något af August Stackare han borde ju nu hafva varit i viborg. Farbror och Faster Månt(gomery) bad helsa dig. Samt Faster Snellman ber om dett samma. var ömmast helsad af Din Efvigt tillgifna Syster —

40

50

Annette.,